Lille Norge
AVISEN

OKTOBER
1944

QUICK TURN-AROUND

There are all kinds of "turn arounds" in wartime. But the one that probably counts most is that of the ship herself—minimum elapsed time between docking and departure. Tollefsen performance during these often short intervals has given added importance to the word QUICK when time is at a premium.

TOLLEFSEN BROTHERS

Marine Contractors

Established 1914

BOILER BRICK WORK • TURBINING • APEXIORIZING • SCALING • PAINTING

ERIE BASIN, BROOKLYN, N. Y. MAin 4-1050-1-2

a known reputation

NR. 7. OKTOBER 1944 4. AARG.

INNHOLDSFORTEGNELSE:

CIVIL LUFTFART I U.S.A.
Av Vandreren

"LILLE NORGE" TEGNESERIE
Av Rene Bjerke

DEKORASJONER OG
UTMERKELSER

SNAPSHOTS FRA LEIREN

SÖNDAGSVISIT
Karrikatur

FASTE ABONENTER OG
UKENTLIGE KJÖPERE

SMIL OG KJÖTTKAKER
Av K-soldat

HÖRT OG SETT
Karrikatur

REKRUTTENS SKJEMTEVISE
Av P.T.

ET FORFERDELIG AAR
Av Paal Roschberg

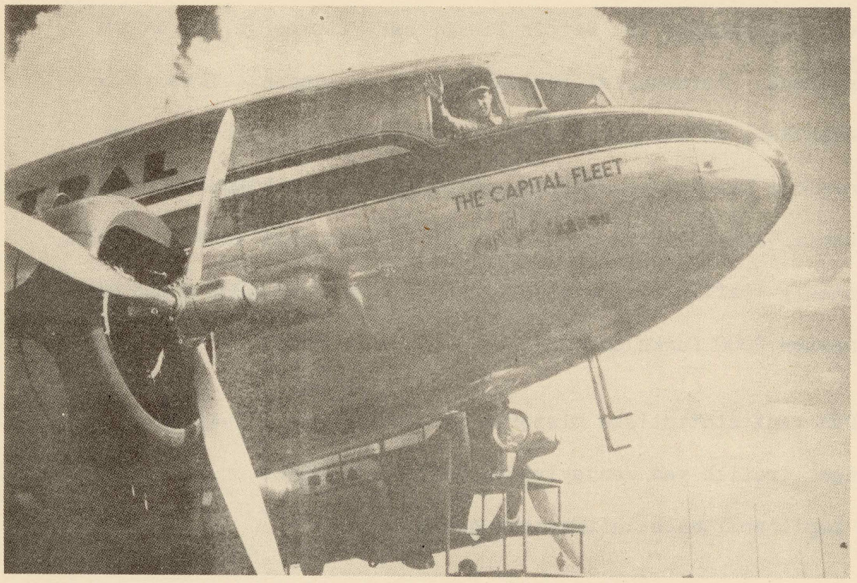
EN INTERESSANT UTSTILLING

SVAR TIL PAN
Av L.J.

BREV TIL REDAKTÖREN

THE SPIRIT OF NORWAY
By G.M.Gathorne-Hardy

ET LITE GLIMT AV CIVIL LUFTFART I U. S. A.

Douglas DC-3

Tiltrods for krigen, eller kanskje nettopp på grunn av krigen, har den civile luftfart i U. S. A. i de siste år steget til uanede höyder og löftet luftfartens omfang og utviklingsmuligheter til et nivå som kun fantaster og de mest skarpsynte forretningsmenn og banebrytere i moderne luftfart turde forutse som en realitet i löpet av en dekade eller to. Det er et langt hopp fra de små initiativrike foretagender av uforfærdede Amerikanske "bush pilots" i slutten av tyveårene, hvorav en del såvidt slet seg igjennem en hasardiös tilværelse, tiltrods for skeptisk motstand og konservatisme, til de moderne lufttransport selskaper som idag står som lysende eksempler på de unge "bush pilots" berettigede tro på luftfartens fremtid.

Pennsylvania Central Airlines, et av de best administrerte lufttransport selskaper i U. S. A., gir oss et tydelig billede av den næsten eventyrlige utvikling som har funnet

Washington National Airport

sted siden selskapet en tidlig aprilmorgen i 1927 sendte sit förste en-motorige Fairchild fly, med en postsekk, fra Bettis Field, nær Pittsburgh, på en 127 miles tur til Cleveland. Personellet bestod dengang av sjefen (eieren), to flygere, en flymekaniker, to mekanikere, en trafikkagent og bokholder; men maskiner og meteorologi har, siden dengang, gått fremover med kjæmpeskridt og idag har Pennsylvania Centra Airlines en flåte av verdens mest værdifulle fly, Douglas DC-3, i stadig trafikk i 12 stater og 40 byer over en 3200 miles rute som betjenes av næsten 2000 funksjonærer.

Den rent statistiske historie om utviklingen i luftpost, luftgods og passager trafikk ved Pennsylvania Central Airlines er et av de mest imponerende kapitler i hele luftfartens historie.

I 1930 transporterte selskapet 191 betalende passagerer som allerede i 1941, 11 år senere, hadde steget til 342.948. Antall passager miles var 40.698 i 1930 som i 1941 hadde öket til 65.549 526 miles. I 1938 fragtet P. C. A. 921.630 pund post som i löpet av 5 år, i 1943, var steget til 4.547.709 pund. Av ilgods transportertes 362.507 pund i 1938 som i 1943 var öket til 4.357.938 pund. 2.916.722 miles var i 1938 det samlede miles-antall for alle selskapets fly, sammenlighet med 6.690.419 miles i 1941, 3 år senere.

I 1942, -43 og -44 har selskapet også operert en "Military Transport Division" som på grunn av den gunstige krigssituasjon, allerede er unner avvikling. Först efter krigens ophör kan selskapet offentliggjöre i hvilken utstrekning de deltok i militære operasjoner og således få full anerkjennelse for sin store innsats.

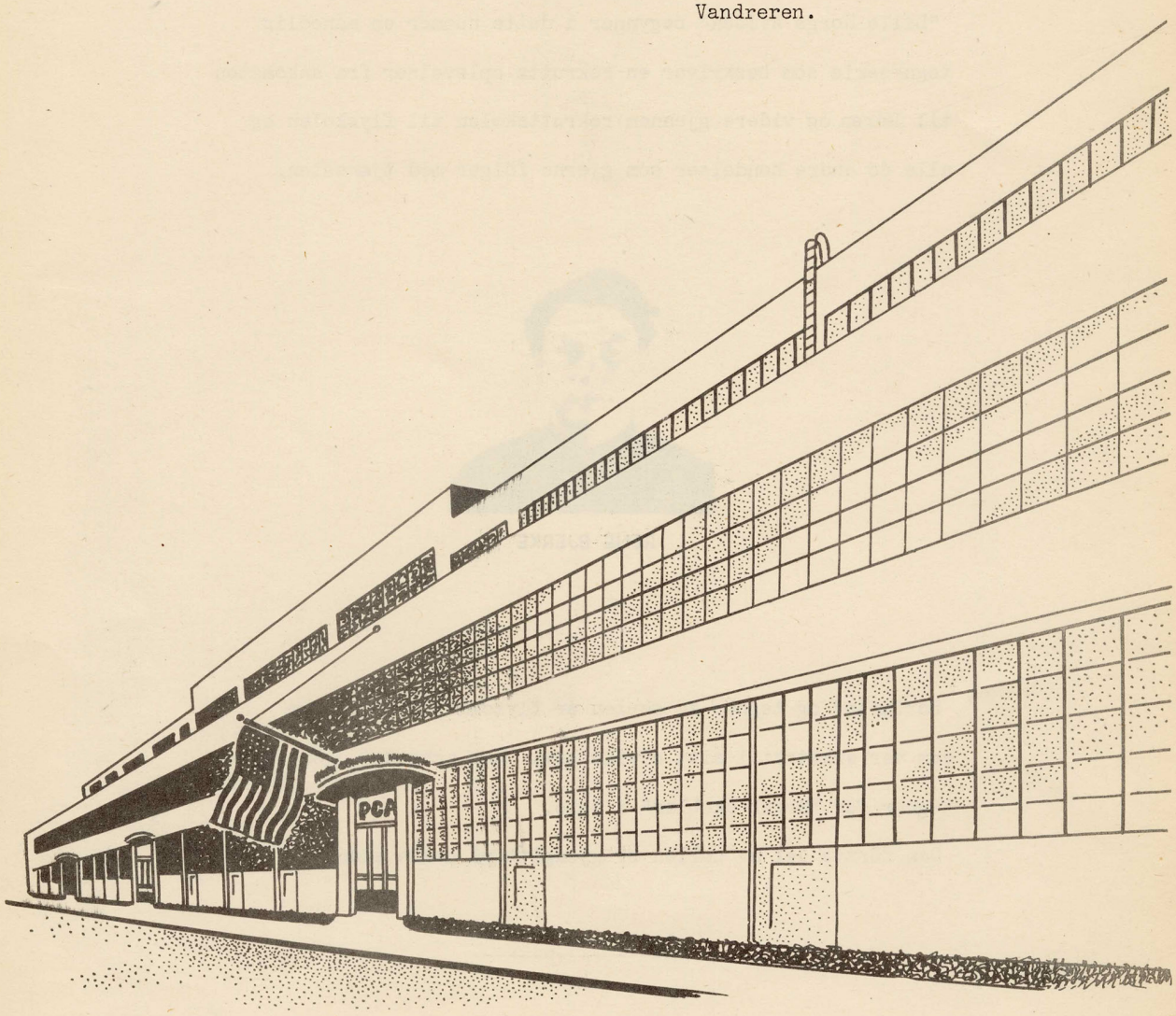
Vi har imidlertid tillatelse fra P. C. A. 's Public Relations Department å oplyse at selskapet har store planer for utvidelse, efter krigen,

av de nu eksisterende kontinentale ruter og likeledes at det arbeides ihærdig for oprettelse av Transatlantiske ruter.

Et lite innblikk i selskapets organisasjon gir en anelse om hvilke opgaver og arbeide som ligger foran lederne av et fremtidig Norsk lufttransport selskap.

Der er sikkert meget å lære.

Vandreren.

PCA'S Kontorer og Verksteder.

VAAR NYE TEGNESERIE:
" LILLE NORGE "

FLYGEVAAPENETS TRENINGS LEIR.

"Lille Norge Avisen" begynner i dette nummer en månedlig tegneserie som beskriver en rekrutts oplevelser fra ankomsten til leiren og videre gjennem rekruttskolen til flyskolen og alle de andre hendelser som gjerne följer med tjenesten.

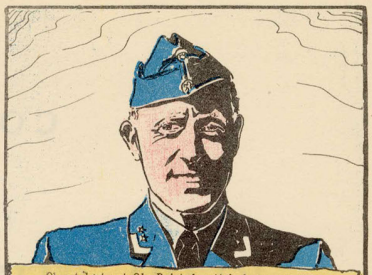
RENE BJERKE

Forfatter og tegner av serien er flysoldat Rene Bjerke som var arkitekt i sitt civile liv. Han arbeidet også som tegner for "Norsk Ukeblad" i Oslo.

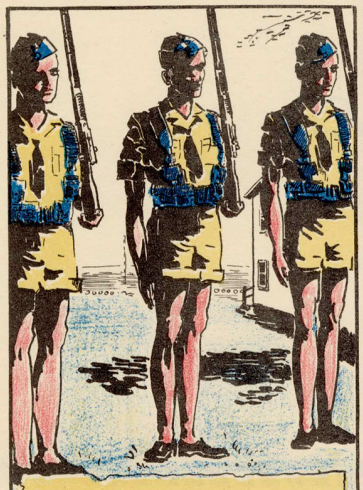
Den förste del av serien er gjengitt på neste side.

"LILLE NORGE"

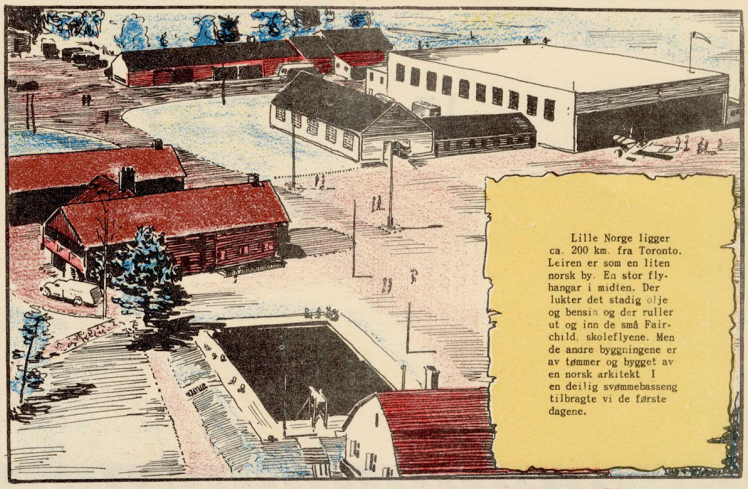
Flygeväpnets Trenings Leir.

Oberst-løytnant Ole Reistad mottok de nye guttene som kom til Lille Norge. Han hilste dem velkommen til F.T.L. "Dere som har vært så heldig å komme helt hitt til Canada for å tjene Norge, dere har en stor oppgave foran dere."

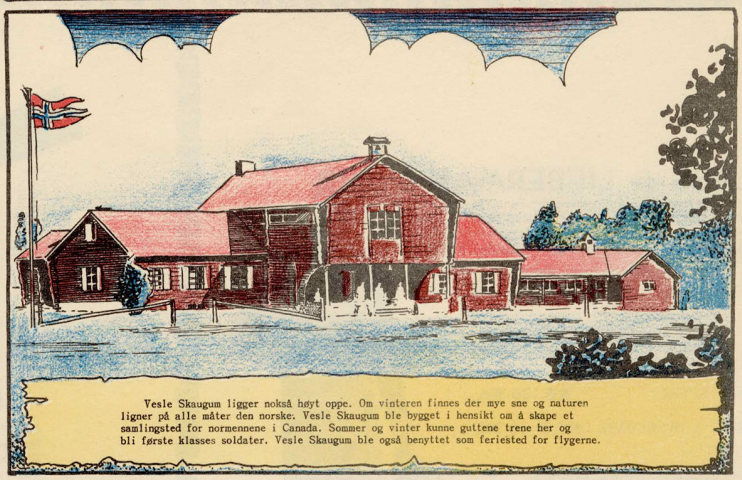
Denne oppgaven er å bli gode flygere. Men for å bli en god flyger, må man være en god soldat. Utdannelsen i F.T.L. er lang. Den begynner med en rekruttskole. Guttene fikk utlevert våpen og lette sommer uniformer. Det var svært varmt på den tiden av sommeren, men en fornøyelse å gå med korte bukser, opprettete skjorte-ærmer og åpen krage.

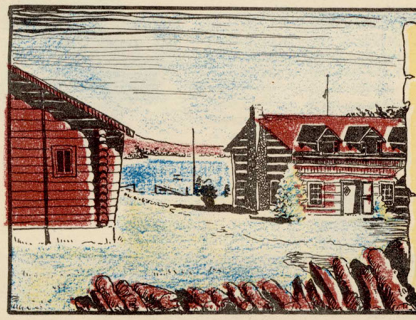
Lille Norge ligger ca. 200 km. fra Toronto. Leiren er som en liten norsk by. En stor flyhangar i midten. Der lukter det stadig olje og bensin og der ruller ut og inn de små Fairchild. skoleflyene. Men de andre byggningene er av tømmer og bygget av en norsk arkitekt I en deilig svømmebasseng tilbragte vi de første dagene.

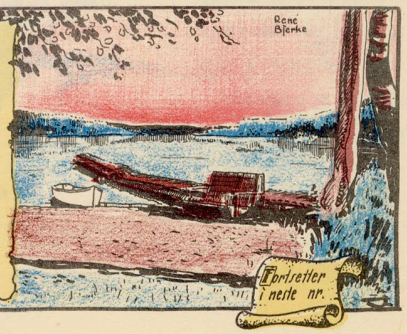
Vi var omtrent en uke i Lille Norge. Rekruttskolen er på Vesle Skaugum. Vi pakket eiendeler og reiste med buss nordover. Veiene i Canada er litt som de norske. Og der hvor vi reiste var terrenget kupert.

Vesle Skaugum ligger nokså høyt oppe. Om vinteren finnes der mye sne og naturen ligner på alle måter den norske. Vesle Skaugum ble bygget i hensikt om å skape et samlingsted for normennene i Canada. Sommer og vinter kunne guttene trene her og bli første klasses soldater. Vesle Skaugum ble også benyttet som feriested for flygerne.

Opprindelig var stedet et markedsplass for indianerne. Hitt kom folk fra alle kanter for å bytte, kjøpe eller selge varer. Noen gamle byggninger, som nå er restamert, er bygget med tykke tømmerstokker. Det var forhen-værende blokkhus. Det ligger to innsjøer på hver side av plassen. Rundt omkring finnes en skog, vild som den høyt oppe i Telemark. Og i skogen lever ender ulver, bjørner, skilpadder og flere sorter gnagere. I innsjøene kan man fiske ørret. Det var på et slikt sted de nye rekruttene begynte treningen.

Fortsetter i neste nr.

COMPLIMENTS OF

KERR STEAMSHIP COMPANY, Inc.

17 BATTERY PLACE
NEW YORK

GLASS & LIEBERMAN INC.
MEN · CLOTHIERS AND FURNISHERS · BOYS
5302 Fifth Avenue, cor. 53rd St. Brooklyn 20, N. Y.
Telephone Windsor 9-8696

ALL WOOL SUITS $35. TO $55.
TOP COATS & OVERCOATS $27.50 TO $65.

OUR REPUTATION OF ALMOST HALF A CENTURY FOR STYLE QUALITY AND VALUE IS YOUR GUARANTEE OF COMPLETE SATISFACTION.

*Reg. U. S. Pat. Off.

"NORGE"
KAFFEN

Idag mer enn før burde Deres kaffevalg bestemmes av egenskapene d.v.s. kaffen må være RIK — TILFREDSSTILLENDE og VARIG. Prøver, nettop foretatt, viser at NORGE-KAFFE har disse egenskaper. Man kan få flere kopper pr. pund av NORGE KAFFE enn fra almindelig kaffe.
Vi sender en liten hilsen til våre forretningsvenner hjemme i Norge. Vi er ferdige til å gjenoppta forbindelsen så snart anledning gis.

Westergaard, Berg-Johnson Co.
EXPORT IMPORT
Etabl. 1910 363 - 36th St., Brooklyn N. Y.

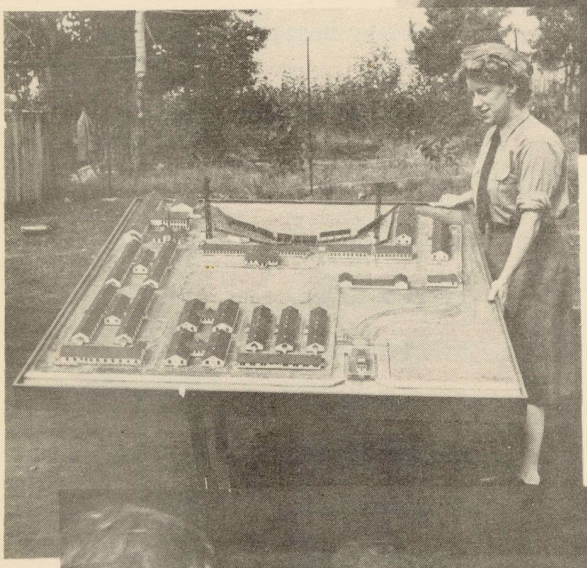
DEKORASJONER OG UTMERKELSER TILDELT PERSONELL I FLYGEVAAPENET.

Kapt.	5539	L. Lövestad	D.F.C. august 1944.
Oberstlöyt.	1086	E. Haabjörn	Krigskorset m/Sverd 25-8-44.
Major	1031	G. Halle	Krigskorset m/Sverd 25-8-44.
Löyt.	1929	C. L. Larsen	St. Olavs Medaljen m/Ekegren 12-8-44.
Major	1084	G. Piltingsrud	St. Olavs Medaljen m/Ekegren 12-8-44.
Löyt.	1768	P. Hysing-Dahl	St. Olavs Medaljen m/Ekegren 21-8-44.
Kapt.	1779	R. Dogger	St. Olavs Medaljen m/Ekegren 21-8-44.
Kapt.	1020	J. Tvedte	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kapt.	5956	K. M. Kopperud	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1773	N. Gjestland	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1789	R. Keim	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1879	R. Isachsen	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1860	O. G. Tidemand	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1829	N. M. Jörgensen	Krigsmedaljen 25-8-44.
Löyt.	1148	K. L'Abee-Lund	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1926	J. Helland	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kv.m.	1729	K. Johannessen	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kv.m.	5320	T. Staalem	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kv.m.	1966	A. L. Bjerkseth	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kv.m.	5665	Ö. W. Hofsrud	Krigsmedaljen 25-8-44.
Kv.m.	751	H. Löchting	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	1608	B. L. Aarflot	Krigsmedaljen 25-8-44.
Sersj.	514	O. Flaaten	Krigsmedaljen 25-8-44.
Fenrik	746	O. Gabrielsen	Krigsmedaljen 25.8.44.
Sersj.	1943	F. Haagensen	Krigsmedaljen 25.8.44.
Kapt.	1783	S. J. Hausvik	Krigsmedaljen 25.8.44.
Sersj.	1908	E. Sandberg	Krigsmedaljen 25.8.44.

SNAPSHOTS FRA LEIREN.

En representant for "Camp Little Norway Association", herr Jørgensen fra Chicago, overekker en check på $1000.00 til Gavefondet.

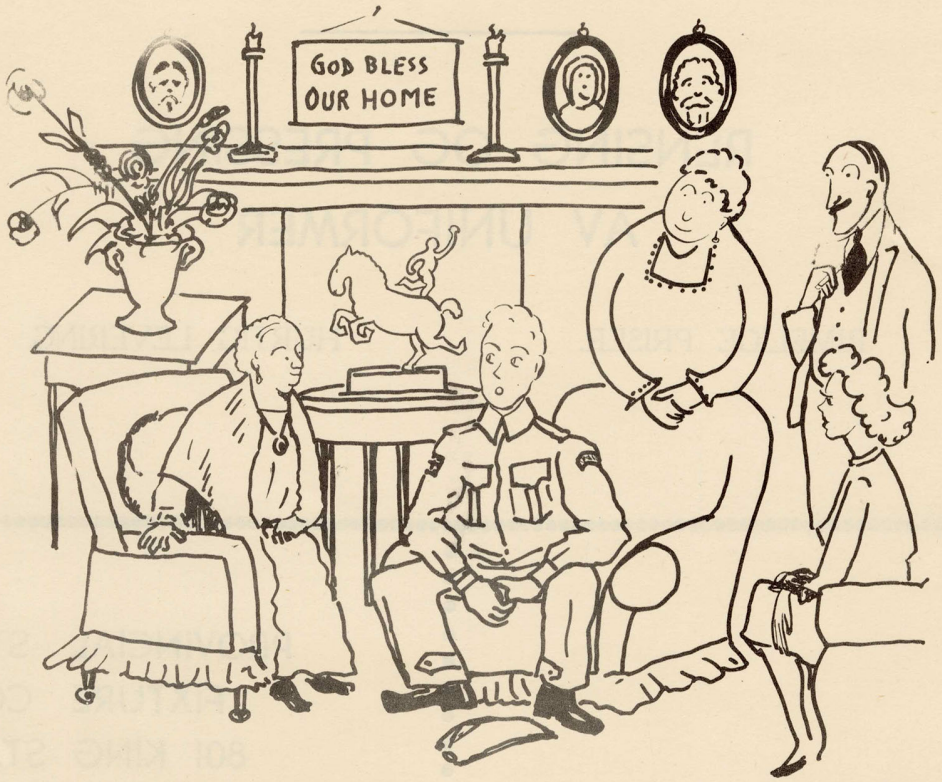

K–Soldat Gulliksen med sin model av "Lille Norge", Toronto. Leiren ble i 1943 solgt til R.C.A.F.

SANGERINNEN Madame Stella Andreva besøker leiren.

Söndagsvisit!

"Now tell us, Ola, dear, what are the next moves in the war?"

EXCELSIOR LAUNDRY CO. LTD.

TORONTO.

RENSING OG PRESSING
AV UNIFORMER

RIMELIGE PRISER. HURTIG LEVERING.

AVERTER
I
LILLE NORGE
AVISEN.

PROVINCIAL STORE
FIXTURE CO.
801 KING ST. W.
TORONTO

PACKING CASES
FOR
MILITARY
TRANSPORT.

PHONE WA. 2210

FASTE ABONNENTER & UKENTLIGE KJÖPERE.

Vi er alle faste abonnenter på "Dagbla", derimot er det kun endel utvalgte som får tak på "Spörreskjema'", om en da kan si at noen får egentlig tak på det.

Disse ukentlige spörreskjemaer kan sammenlignes med "Star Weekly" herover, eller med "Allers" hjemme, som noe tilsvarende barnemuntrasjonsblad. Nå er vi alle barn av tiden, og som snille sådane föller vi etter i "de stores" fotspor, for muligens engang selv å kunne bli en av dem.

De fleste av oss erindrer vel hvordan vi hånende så på "the funnies" i alle aviser herover med engang vi kom. Nå er det igrunnen det eneste en gidder lese lenger. Tiderne forandrer seg, eller man lärer i den skole man går.

Det blir på samme måte med de ukentlige. "Uten at I bliver som Barn igen" står det på trykk, så det er bare å gjöre sitt besste, se frem til den ukentlige, og så gläde seg når den kommer, Man kan fristes til å gråte over den mangen en gang, men la oss skyte det triste bort og heller forsöke å se det morsomme eller skal en si latterlige ved den. La oss se nökternt på saken.

Den ukentlige åpner våre öyner for mangt og meget. Saker og ting som forlengst har vært dyttet bort i en mörk krok et eller annet sted i hjernekista blir dratt frem igjen og pusset opp. En lärer også meget nytt og interessant. En av de ting vi til stadighet blir gitt inn med skjeer er at det norske språk er ord- og- utrykksfattig, ikke som det spanske f. eks.

Engelsk er muligens rikere enn det norske, men stadig ikke rikt nokk. Kun engang kom den ukentlige ut på dette for oss delvis forståelige sprok. For at vi helt skulle forstå det var overskriften eller rettere navnet på norsk. Dette kunne åpenbart ikke uttrykkes på engelsk. En forstår likeledes at det engelske sprok ikke strekker til når en tar fatt på en blågrön bok som er forsiktig ophengt i en messingkjetting for å vanskeliggjöre lesningen av samme bok. Denne bok heter "THE STATION STANDING ORDERS", men så strakte ikke det engelske mangefulle sprok seg lenger, hvorfor de rike og vakre norske sprokblomster gror lystelig mellem de blågrönne permer.

Nå er det så urimelig få heromkring som behersker det spansk sprok, så spörreskjemaene fortsatt utkommer på det som er suppose tu bi norsk (Konf. "åpen parachute" etc.) Dette vil stort sett si at når der spörres om en ting skal der svares på noe helt annet.

Vi har noe som heter telefon og den står ikke en tirsdag formiddag. Det gjeller först å få greie på hvem som har begåt den ukentlige, ringe vedkommende opp, og så få greie på hvad han egentlig har ment. Ofte går han selv surr i dette ved studium av sitt eget produkt, men opgir pliktskyldigst hvad svaret var beregnet å skulle väre. Man ser så bort fra spörsmålene og deres egentlige mening, eventuelt meningslöshet, og förer ned de opgitte svar på de dertil beregnete plasser, og får "100 %".

Igrunnen er det en hviss spenning over det hele. Husker nå opsetteren av spörsmålene hvad svarene skal være når han retter de utfylle skjemaer, eller leser han gjennem opgaven först?

Hvis han det gjör, vil han formodentlig få en helt annen, kanske mer gramatisk riktig, opfatning av sine egne spörsmål, og vil automatisk (ikke som S-W revolveren) svare noe helt annet enn oprinnelig. Han han jo da den utvei å gi alle mann 1/2 riktig, men er dette riktig?

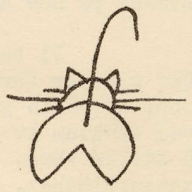
Det er absolutt utviklende med de ukentlige. For å få mening i dem må man ofte gjöre objekt til subjekt, subjekt til hensynsbetegnelse og i det hele tatt lage det reneste puslespill av det som engang så ut som en uskyldig liten norsk settning. Det eneste det går tilbake med er evnen til å uttrykke hvad man egentlig mener. Vi blir nokk spesialister i å tyde alle slags rebuser, og dett kan komme godt med i et fremmet lann, kanske også senere hen i livet.

Vi blir så skarpe så skarpe. Og så skarpe som vi blir! Reneste supermenn. Vi klarer til og med å se litt tilbake i tiden, og tenker med forbitrelse på alle de röde streker, dårlige karakterer med kjeft av far, samt alle omskrivninger på skolen etter at alle de andre var gått, på grunn av adskillig mindre tabber enn dem en daglig blir servert på trykk nå om stunder. Ja, vi minnes sogar en artikkel av E. Aa. i L.N.A. vedrörende sprok og presse.

Fortsetter det slik blir vi gamle för tiden medmindre vi bosetter oss på 180° west lengde. Der blir man ikke så fort gammel, eller kanske det går fortere? Dette får neste ukentlige avgjöre. Ifölge samme ukentlige finns der nemlig ingen tirsdag på denne lengdegrad, ihvertfall ikke etter mandag Kl. 1200. Hvad der eventuelt kan komme etter mandag kl. 1300 står der intet om så der er jo stadig tid til å ombestemme seg. Som sagt er påfölgende dag, en mandag kl. 12 på 180° west lengde, <u>onsdag</u>! Altså bosetter vi oss på 180° og får kun uker a 6 dager.

Det er igrunnen greit med korte uker. Det minner og lange week-ends. Ikke slike med vakt altså, men av den andre gode sorten, av de riktig lange og hyggelige, av dem som strekker seg fra den ene uken inn i den andre. Hvis flygeskolen var henlagt på 180° ville det gått smått med unnervisningen. Litt bedre ville det blitt mot vinteren når endel av de lange week-ends bortfaller, men der ville fortsatt bare bli 4 1/2 dag igjen til skolebruk. Selv Linken ville ha vanskeligheter med å komme i full sving på den knappe tiden, og hvordan i alverden skulle det gå med vedlikeholls-avdelingen? Dette får bli et nytt spörsmål for den ukentlige. Aa, ingen årsak.

Jeg tror vi tross alt kan prise oss lykkelig over å være stasjonert et sted på jordens overflate hvor der er uker med 7 etterfölgende dager, og hvor dagene går i ubrutt rekkefölge. Når skulle ellers den ukentlige kunne utkomme?

SMIL OG KJÖTTKAKER.

I forrige måneds utgave av "Chatelaine", et Kanadiske månedsmagasin for Kvinnen og Hjemmet, finner vi et billede av en strålende fornöyet Oberstlöytnant som med et bredt smil forsyner seg med de lækreste kjöttkaker fra et omfangsrikt fat.

På forespörsel finner vi ut at Oberstlöytnanten og en del utvalgte fra Staben var gjester i "Chatelaine Institute" i Toronto, hvor lunsjen betsod av de mest utsökte kulinariske nydelser Norsk kokekunst kan prestere. Kokken, som så å si hadde gjesteoptræden hos "Chatelaine", er vel kjendt av mange av F. T. L.'s personell for sin fremragende kokekunst og sitt gjestfrie hus i Toronto.

Efter sigende var sjefen for "Chatelaine Institute" like henrykt som gjestene fra Staben over den Norske kokekunst. Kjöttkakene efterfulgtes av Röd Gröt med flöte og kaffe med pepper nötter.

Eia var vi der!

K-Soldat.

Hört og sett!

FANTASI (A)

eller

REKRUTTENS SKJEMTEVISE.

kan synges til melodien: "Deilig er den himmel blå."

1.

Sorg og klager har tatt slutt;
For nå er jeg blitt rekrutt.
Vi skal dra til skogs og lære
Hvordan man skal kappen bære
For å bli soldat så god
Som kan lese "S.S.O."

2.

Bjørn og gris og folk og fe
Alle er på skolen med.
Ryktet sa at det var flere
Kreatur som skal studere
Krigstaktikk i skogens park,
Medlemskap i Noas ark.

3.

Aldri så man flere fag
Klemt isammen på en dag:
Signalering på piano,
Gassangrep mot fisk fra kano,
Mill'tær rett i strak galopp,
Polkadans i sluttet tropp.

4.

Gymnastikk i dykkerdrakt,
Oppreist haubits med på vakt,
Hinke baklengs hjem fra tasso,
Fange metemark med lasso
Er en bitte liten brøk
Av de mange krigsforsøk.

5.

Nå skal vi eksamen ha;
Tretten dager vil det ta.
Noen tror at om de ryker,
Blir de aldri utlært fyker.
Stakkars varg ble ganske gal
For han dumpet i kabal.

6.

Nå da jeg er bitt soldat
Og til alt er fullt parat,
Vil jeg meg meg en make finne;
Forat vi som bjørn og binne
Leve kan i velbehag
Helt til siste dommedag.

P. T.

B. C. BENDIXEN &
P. T. JOHANNESSEN

SKIBSHANDLERE EN GROS

PROVIANT, DEKK - OG
MASKINREKVISITA
KJÖTT OG GRÖNNSAKER

33 PEARL STREET, NEW YORK

Telegramadresse: „BENJO"—ALLE CODER
Telefon WHitehall 4-6636

PORTLAND OFFICE:
NORDIC SHIP SUPPLY CO.
13 CUSTOM HOUSE WHARF,
PORTLAND, MA.

NILSEN & MILLS

Sail-Makers

Tarpaulins — Awnings — Boat Covers
Wind Sails — Cotton Duck — Cargo Slings
Hatch Tents — Flags

Day Telephone: WHitehall 4-7280
Cable Address: Sailduck

33 Pearl Street, New York City

FRA UTSTILLINGEN!

En usedvanlig interessant utstilling, "AIRWAYS TO PEACE EXHIBITION", er i disse dage åpen til publikum ved ART GALLERY OF TORONTO. Utstillingen gir en glimrende oversikt av luftfartens historie, helt fra mekanikens födsel til de planglagte luftens undere en har ivente efter krigen.

Utstillingen er opdelt i seks avdelinger: How man made this world; the history of flight; Theatres of war; Global strategy; the nature of the atmosphere; post-war flying.

Vi anbefaler et besök til utstillingen som vel benyttet tid. Visittiden er fra klokken 10.00 til kl. 17.00 ukedage, og fra klokken 14.00 til 17.00 söndage. Fri adgang for militære.

Utstillingen varer til og med 5te november.

ET FORFERDELIG ÅR.

AV

PAAL ROSCHBERG.

(Med illustrasjon av forfatteren)

Kommer en grå dag. Himlen er sörgmodig og hjertet er trett.

Hjelpelöse spör vi fugler med klippede vinger: Hvor lenge skal det vare? Hvor lenge skal vi gå og vente?

Det er et lite sanctuary for fugler med klippede vinger. Heter kantinen. I kantinen er der öll. Öll består av vann, malt og humle. Öll stemmer sinnet lysere. Hvis man drikker mer enn dannede mennesker skulde blir man optimist. Öll setter tankene på gli. Og tungen på rullesköyter. Du verden så meget usagt vi har efter en syv, åtte i følge! Jeg har ofte hört tale om det alkoholiske geni. Dikteren, for eksempel som ikke kan skrive en linje för han har fått sitt kvantum. Det har blitt meg forklart at spirituosa ikke skaper geni, men i visse tilfelder utlöser det. Men himlen vet det utlöser også en masse annet. Spirituosa utlöste i ett tilfelde hörer jeg, en umotståelig lyst i tre norske flygere i Toronto, til å kaste alle möblene ut av vinduet fra et hotelværelse i ellevte etage. Det utlöste også at de ringte op og forlangte og snakke med direktören for hotellet. Hvorpå de skjelte ham ut i utmerket engelsk, for at vinduene var for små til å få sengene igjennem.

Så lenge den lille luken hvor det gulröde lyset skinner innenfor, er åpen, utlöses der i fortissimo rundt omkring i kantinen. Noen blir store strategikere og kan forklare akkurat hvorfor Churchill, Montgomery og Mc.Arthur er "trötte". Noen blir sangere. Men de kjedeligste av alle er de som blir sentimentale og ömme. Alt imens de trykker deg i hånden til du får blåmerker, spytter deg i ansiktet og velter ditt glass, forsikrer deg at du er verdens kjekkeste kar. Den typen faller som regel i sövn ved bordet. Heldigvis.

Samtalene som delvis begynner i rette linjer, ledes efterhvert inn i åndelige labyrinter. "Jeg lurer på ossen det blir efter krigen jeg? Å pokker ska' dom

finne på å gjöre?"

"Åh, d'ække fali hjemme veit du. Hvis dom ikke har noe å gjöre kan dom jo alti's forandre rettskrivningen."

Guldkorn.

"Jamen har'e vært forbanna fært denna hær krigen."

Det har vært "fært".

Hvor "fært" har det vel vært for dem hjemme?

Det var fint hjemme. Alt var lyst og hvitt og hårdt og blankskurt hjemme. Frisk, klar luft og tindrende sne om vinteren, blåveis om våren og Sankt Hans bål og vilde jordbær om sommeren. Alt var anderledes og större og bedre enn noe annetsteds.

Montro noe var verre og mindre?

Jeg kan huske et annet år som også var "fært". Det mest forferdelige år i mitt liv. Jeg var seks år gammel og gikk i annen klasse det året. Det begynte med at jeg fikk juling förste januar. Min bror Eyolf også. Gala juling begge to. Det foregikk på följende måte.

Det var seg en velsignet norsk nyttårsdag. Ren hvit nysne. Solen som gjerne ville men ikke riktig kunde. Kaffe og kaker på sengen. Uheldigvis temmelig tidlig, for förste nyttårsdag skulle og måtte hele familien i Garnisons kirken. Tilogmed mor. Hun hadde ellers svært regelmessig hodepine sön og helligdager.

Hun hadde engang sagt at presten Koll Ruds prekener var så törre at om ikke benkene hadde vært så hårde, ville hele menigheten ha snorket efter ti minutter av dagens tekst. Men förste nyttårsdagen var det uundgåelig, hodepine eller ikke, Garnisons kirken skulle det være.

Kaffe og kaker på sengen er en god gammel norsk uvane. Det garanterer ödelagt appetit for frokosten og dösighet resten av dagen.

Efter kaffen og kakene gikk jeg inn til forkostbordet og fant Eyolf der. Han var altid tidlig ute for å sikre sig det störe egget. Han hadde allerede spist og nå satt han der og så lur ut, mens han rörte teskjeen rundt i et glass med vemmelig bismut oplöst i vann.

Eyolf hadde nemlig kardialgi. Derfor måtte han ta bismut efter hvert måltid. Dette fikk ham til å rape. Undskyld uttrykket men det var akkurat det det fikk ham til. Til å rape noe ganske forskrekkelig. Jeg kan godt huske engang som frk. Bendt var på visitt - hun var meget nervös og skröpelig - braket han ut i et veritabelt tordenskrall så den stakkars gode frk. Bendt hoppet i sofaen av forferdelse og mor måtte ta frem krystallkaraflen med konjak og skjenke henne et örlite glass.

Mor kommer inn og ser at Eyolf allerede har forlatt bordet. "Har du Eyolf?" spör hun betydningsfuldt.

"Nei, mor, jeg har ikke rapt enda."

"Hysj Eyolf, ikke denslags uttrykk."

"Du Alfred," sier hun til far som nettop har satt sig ved bordet. "Tar vi trikken eller spaserer vi? Det er litt sent nå til å spasere, syns du ikke Alfred? Send over rullepölsen er du snild. Det er synd ikke biskop Möller preker." Hun hakker hatten av egget. "Det var meget koseligere i Garnisonen i Möllers tid. Du Alfen - jeg er bekymret over Eyolfs mave."

Svar svelger en slurk kaffe:

"Vi spaserer".

Vi spaserte.

Det var klart. I den tiden var det jo bare mannen som hadde bukser på.

Far la ivei med raske militære skritt og mor trippet på fars höyre side. Jeg smålöp på venstre. Eyolf diltet et par skritt efter.

"Mor, det ulmer i maven min!"

Mor snudde sig og så fortvilet på den lille tilhengeren.

"Hysj Eyolf, ikke de uttrykkene! Alfred? spaserer vi eller er vi på utmarsj? Er det mulig at vi kan sette tempoet ned en tanke?"

Tempoet blir satt ned.

"Synd at vi ikke kan höre Möller mere. Han gjorde allting så gemytlig i Garnisonen. Også lignet han en snild gjet. Jeg kunde så godt like Möller."

Far bare kremtet til svar. Far var en ivrig beundrer av presten Koll Rud.

Vi nådde endelig Akershus. Sneen lå fin som hvit flöyel på voldene og rimfrosten skinte og glittrett på de gamle stenmurene. Helligdagskledte folk strömmet inn. Alle var forferdelig: "Nei goddag, goddag - og godt nyttår da!" Og fryktelig blie med sine peneste söndagsmanerer. Foran kirken möter vi grosserer Marcussen og frue.

Far setter op farten for å forsöke å undgå å komme i samtale med dem. Marcussens ansikt er rödt og blått og gjennensiktig på en gang. Han er temmelig höiröstet. Det er tydelig at han ikke vil la oss fortsette på vår vei sånn uten videre. Vi blir nödt til å stanse og snakke. Det blir konstatert hvor deilig været er. Hvor passende for en nyttårsdag.

"Hvordan har Deres mor det, fur Marcussen?" spörr mor med sin mest yndefulde, barmhjertige Samaritan-interesse.

"Aah,", svarer fur Marcussen med en sorgbetynget stemme. "Ikke så bra. Hun er på Vår Frue hospit...."

"Gamla er på Cheval", avbrytet grosserer Marcussen höylydt. "Ha-ha-ha! Vi måtte sende bud efter dyrlegen lille julaften."

"Asbjörn da! due er virkelig ikke morsom," kommer det spakt fra fru Marcussen.

Mor rödmer. Far gjör et forgjeves forsök på å komme avsted med sin lille flokk. Eyolf og jeg syns grosserer Marcussen er forfærdelig morsom og ler av alle krefter til vi hver får en diskret men kraftig klem i armen av far.

Kirken var allerede nesten full da vi kom inn og vi gikk höytidelig og lydlöst og satte oss. Officerene hadde i den tiden reserverte benker i Garnisonskirken og hver familie hadde sine faste plasser. Det var alltid de samme kjente ansiktene å se. Distingverte herrer med hvite mustasjer og höye stive snipper. Officersfruer med krumme næser og store bryster som bugnet over korsettene og formelig gjespet efter luft. Fru General-Major Spörk hadde de störste i hele menigheten. Idag har hun sogar prydet dem med en hvit kniplings-fishu, og hele inntrykket er så voldsomt at det får en til å tenke på en snefonn i Jotunheimen. Hvor fru General-Major Spörk går, kommer bysten först som to heralder, så næsen og så fru Spörk.

"Du Alfred ", hvisket mor. "Jeg syntes det luktet vin av Marcussen, jeg".

Far svarte ikke.

"Hvad var det mor sa?", hvisket jeg til Eyolf som satt mellem henne og far. -

"At det luktet vin av grosserer Marcussen vel!" brölte Eyolf så det kunne höres minst seks rader ned i kirken. Eyolf hadde et farlig organ.

I midtgangen foran alteret står klokkeren. Han smiler venlig til alle. Klokkeren har ren snipp på idag. Klokkeren har alltid ren snipp hver nyttårsdag. Ellers - vel, det er jo av liten betydning, han er sånn en god Lutheraner. Men så tynn han er! Så tynn stakkar at det ikke er mulig å finne lite nokk nummer i snip. Det herjede gamle mumiehodet hans sitter likesom på en stilk midt inne i snippen.

Mor er overbevist om at han ikke får noe mat hjemme. Antagelig det eneste solide måltid han får sier hun, er hver gang han går til alters.

Fru klokkeren sitter på förste sidebenk. (Hvad pokker kalles de? Er det klokkerske eller klokkerinne? Selma Lagerlöf ville ha sagt klokkerskan.)

Hun er kledt i mörkebrun kåpe og omkring halsen hennes forfölger to uttärede ekorn hverandre. Stolt sitter hun der som om hun eide hele kirken. Et nesten hovmodig smil hviler på de smale, visnede lebene. En diger salmebok med guldspende befinner sig på hennes kyske skjöd. (Klokkerinner har ikke fang, de har "kyske skjöd".)

Ytterst på tredje benk sitter en annen meget from dame. Fur pastor Koll Rud. Hun er i sort og har en tekkelig hvit blonde om halsen. Sitter beskjedent ytters til höyre på tredje benk. Hun er ikke den som vil ta fordel av sin enestående stilling, - aah nei! Hun er også bare ekvipert med den minste, enkleste sorte salmebok. Hun er tynn men ikke på lankt när så tynn som klokkeren eller fru klokkeren, til hvem hun av og til smiler venlig og kollegialt, med bare en ör-liten tanke av profesjonell stolthet. Men så hellig som hun er! Hun ser aldri direkte frem. Blikket löfter sig enten mot himmelen eller så slår öyelokkene sig ned med et fromt lite smekk og dekker helt de musegrå pupillene.

Å, så hellig fru pastor Koll Rud var! Det var nesten synd at hun ikke var katolikk for da ville hun sikkert ha blitt en helgen: Sankta Else Mikkelsen Rud.

Tykke enkefru Vendel sitter på fjerde benk, hvor hun opptar plass for tre. Hun sitter likesom midt inni og omringet av sig selv. Hun er besmykket av mange sölvkjeder og sölvbrosjer i form av rensdyr og annet fauna. På avstand ser hun ut som et kollosalt kassaregister.

Plutselig går der en ondskapsfull hvisling, fulgt av tisking gjennom menigheten. Det er revisor Strömme som kommer ned midtgangen med fröken Blystad. Fröken Blystad er revisor Strömmes husholderske, men der ymtes det ene og det annet. Især det annet.. Kanskje mere enn ymtes også.

"Ja, den husvarmen vet du", hadde vi hört mor si i forbindelse med Strömme, og fröken Blystad. Eyolf og jeg kunne ikke riktig forstå hva det var i veien med husvarmen og fröken Blystad og revisor Strömme.

Eyolf og jeg kunne også godt huske den gangen vi hadde lyttet på dören da tante Charlotte var på besök og hun ljomte ut, höyere en avisgutten på Stortorvet: "Jamen, Gud - et er da tydelig at fröken Blystad er med barn! Liten og spinkel som hun er, stakkar, ser hun jo ut som en mus som har slukt et piano!"

Det var alltid spennende å lytte når tante Charlotte var på besök. Vi hadde örene klistret mot henholdsvis dörsprekken og nökkelhullet. Da var det at far åpnet dören uventet så vi begge datt over terskelen og falt i en haug på det dyre teppet fra Sten og Ström.

Endelig viser presten seg i sakristidören. Det gir signalet. Signalet til at hele menigheten oppförer seg som en flokk selhunder. Selhunder som dasker over havflaten for å sprute ut vann og trekke inn luft. Alle på en gang skal hoste og blåse nesen og de som ikke kan prestere det, kremter. Og når de hostende og neseblåsende er ferdige med sitt, kremter de også. Hele menigheten må likesom være klar i halsen så presten kan preke.

Det mest bemerkelsesverdige ved pastor Koll Rud er at han har en vorte på nesen. På den sitter der syv lange, grå hår. Jeg vet det er syv, for jeg har talt dem ofte. Fra jeg ble döpt til jeg ble konfirmert hadde han de syv hårene på den vorten og aldri fant han på å klippe dem av.

Menigheten begynner nu å synge salmer. Det er især s'ene da.

Grosserer Marcussen synger höyere enn alle andre, men halvannen tone under orgelet. Klokkerinnen ilskriker to toner over.

Bak orglet er koret. Disse meget hemmelighetsfulle og mystiske personer får man aldri se. Ja, med undtagelse av en dame med en grönn hatt som stadig stikker hodet frem mellom orgelpipene og "Brylluppet i Kanån". I min barndom håpet jeg alltid engang å få kjenne personlig en av disse kordamene. Men i vår familie kom der dessverre aldri noen slike interessante mennesker.

Vanskeligheter oppsto da man kom til dagens tredje salme. Ingen visste hva de skulle synge for kirketjeneren hadde satt et av tallene på tavlen, hvor salmene for dagen var angitt, på hodet. Det truet med å bli en katastrofe. Det oppsto forvillet blading i salmebökene, men så viste det seg jo at det var "Kimer i klokker" - så menigheten pustet lettet og tonte i.

Eyolf og jeg var henrykte hver gang det kom til s'ene og stemte med. Far gryntet litt nu og da under mustasjen. Mor sang ikke overhodet. Hun var ikke med på s'ene engang.

Men nå kommer vi sånn lit efter litt til hvorfor Eyolf og jeg fikk juling förste januar. På benken foran oss litt over til venstre satt bestefar Löyten. Det var strengt forbudt å se i den retningen. Grunnen er at bestefar Löyten leer på örene.

At en mann leer på örene er i og for seg ikke så forferdelig morsomt, men når man er seks år gammel og sitter bak en eldre herre hvis örer tar en tur - retur hver gang presten sier amen, er det morsomt. Det er jo også dessverre så at når man vet man ikke må le, som f. eks. på skolen, i begravelse eller når far holder höytidelig tale på ens konfirmasjon - jeg mener denslags taler som begynner med "la oss se tilbake i tiden" - blir alt dobbelt latterlig.

Det var uhyre vanskelig ikke å se bort på bestefar Löyten. Denne nyttårsdagen klarte vi oss gjennom en hel del amen'er og tre salmer - bestefar Löytens örer reagerte til salmer også - men da de mystiske kordamene bak orgelet bröt ut i "Kyrie Eleieson" tok bestefar Löytens örer en lynsnar, dobbelt tur-retur. Vi hadde naturligvis kikket over til venstre helt siden gudstjenesten begynte. Det var jo ikke så spennende i

Garnisonskirken at man kunne gå glipp av bestefar Löytens mobile örer. "Kyrie Eleieson"- episoden var for meget av det gode. Jösses som vi lo! Vi lo, vi fniste. Vi fniste, vi lo. Far ble sintere og sintere. Jeg kunne allerede se et åndelig ris svinge på en trapez frem og tilbake under kirkeloftet.

Men det var ikke mulig å holde opp. Vi fortsatte å fnise og far fortsatte å frese. Mor ble temmelig streng hun også. Det ble en lang og vanskelig formiddag å komme gjennom. Men endelig kom da gudstjenesten til en slutt. Folk begynte omsider å reise på seg og vandre mot kirkedören. De måtte alle forbi bössen som var påskrevet: "For menighetens trengende".

"Du Alfred, har du småpenger?" spör mor. "Jeg har ikke et öre i vesken min".- "Neimen, Olaug," svarer far. "Jeg tror ikke jeg har noen penger på meg i det hele tatt. Jeg trodde du....?"

Man skal ikke tro at man har fem og tyve eller femti öre i lommen. Man skal ta dem ut av skuffen og legge dem der.

Orgelet gurglet utgangsmarsjen og kirken begynte efter hvert å tömmes. Sölv og kobber falt klirrende ned i almissebössen.

"La oss somle så vi blir de siste ut", sier mor. "Ingen behöver å legge merke til at vi ikke legger noe på bössen."

Dette var en glimrende idé. Og meget vellykket. Inntil et visst punkt. Vi oppnådde å bli de siste og var nesten gjennom kirkedören, da noe forferdelig og uventet hendte.

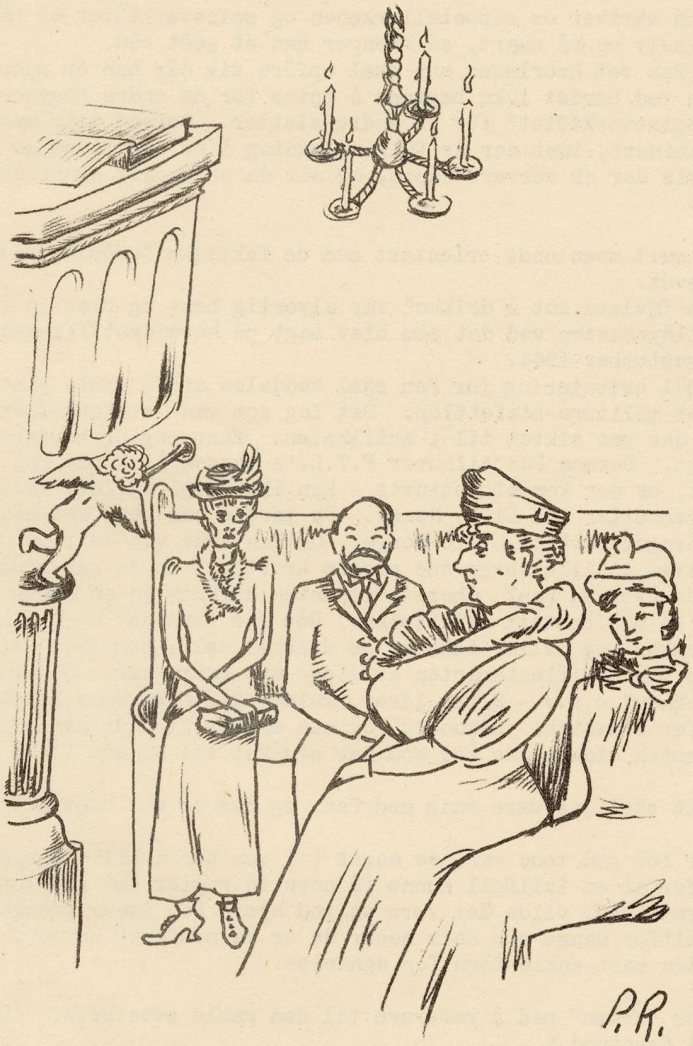
Eyolf rapte.

Noe ganske kraftig. Det hadde tatt lang tid for det lufttrykket å sette seg i bevegelse. Men så kom det også med pomp. Det var virkelig merkelig hvordan en sånn kollosal lyd kunne komme fra en sånn liten mave. Ekkoet gjenlöd langt ut på plassen, hvor folk sto i små grupper og pratet. Alle vendte seg naturligvis mot kirkedören, hvor vår lille familie stjal seg sluköret og skamfulle forbi almisse-bössen, uten at et eneste öre fant veien nedi.

Fru generalmajor Spörk hadde bråsnudd seg med samme forbausede uttrykk som en höne som nettopp har lagt egg.

Mor og far bar skammen som en jernbyrd over Akershusplassen, og vi kom oss i en fart på en nordgående trikk.

Eyolf og jeg visste hva som ventet oss og var ikke akkurat i perlehumör. Og juling ble det. Juling förste nyttårsdag. Det var en förferdelig måte å begynne året på. -

"Hvor fru General-Major Spörk går kommer bysten först."

SVAR TIL "PAN" -PÅ HALEN TIL ARTIKKELEN "MELKEN SÖT Å DRIKKE."

Hvem "Pan" er - den der skrev halen til artikkelen "Melken söt å drikke" - interesserer forsåvidt ikke, men måten "halen" var skrevet på bekrefter for oss som bor i Lille Norge, følgende:

1. At "Pan" ikke kjenner forholdene i Lille Norge.
2. At "Pan" selv må være akademisk borger.

¥

Det som Pan skriver om suppetallerkenen og spiseverktöiet er bare noe tull. Dersom Pan ikke i sig selv er så smart, så trenger han et godt råd.

Hvis ikke Pan vet hvorledes han skal opföre sig når han er gjest i et kanadisk hjem, bör han ved bordet ikke begynne å spise för de andre begynner, og heller ikke slutte å bruke "spiseverktöiet" för de andre slutter. Derved blir mulighetene for å gjöre fadese bortiliminert, idet der er full anledning å se hvorledes de övrige heller på suppetallerkenen hvis der er servert suppe, og når de er ferdig hvorledes spise-verktöiet skal legges.

¥

Hadde Pan vært noenlunde orientert med de faktiske forhold vilde sikkert ikke "halen" vært skrevet.

Artikkelen "Melken söt å drikke" var alvorlig ment og blev jo forsåvidt understreket av Oberstlöytnanten ved det som blev sagt på hovedopstillingen i Lille Norge torsdag den 14 september 1944.

Til spesiell orientering for Pan skal meddeles at de gamle blev slett ikke slått av "de nye" i det militære stafettlöp. Det lag som vant stafettlöpet har ikke noe å gjöre med de karene det var siktet til i artikkelen. Ennu engang bevises det at Pan kan ikke være orientert. Dersom Pan tilhörer F.T.L.'s personell burde han vite at siden stafettlöpet var holdt, er der kommet dusinvis - kan ikke opgi tallet, det er en militær hemmelighet - av nye rekrutter til Lille Norge. De karene som vant det stafettlöpet Pan refererer til har forlengst forlatt Lille Norge. Om Pan ikke vet det, så slo Oberstlöytnanten samtlige i Lille Norge noe ganske kraftig i en 30 km. sisste vinter.

Hvad med de nye da Pan? Oberstlöytnanten drikker jo en masse melk.

Pan må jo ha misforstått artikkelen. Det var ikke det at gutta skröt av sitt akademiske borgerskap, og heller ikke at de drikker melk, som blev kritisert - men det er den sneversynte ide som flesteparten av disse nye gutta har. Den ide at de er så "Tough-Vikings", "Supermen" o.s.v.- Slike ideer skulde ikke fremkomme blandt oss nordmenn, og spesielt ikke ovenfor kanadiske personer. Og man ergrer sig når man hörer det kommer fra personer med akademisk utdannelse (og som har stukket til Kanada for å sloss.)

¥

På et punkt skal jeg være enig med Pan, og det er med hensyn til reglene for god tone i Kanada.

333 regler for god tone var noe meget (vi som bor i Lille Norge har jo S.S.O.), men kunne Pan gå inn for at en iallfall kunne få noen få regler for god tone, de mest almindelige til å begynne med, vilde det være en god hjelp for jamen trenges det. Ved F.T.L. finnes der så altfor mange som selv mener de er så perfekte herrer, mens de i realiteten er blottet for den mest enkle form for dannelse.

¥

Pan slutter "halen" med å referere til den gamle setningen! "Den Gud har gitt et embede gir han også forstand."

Nei men Pan da, den er dog for kjukk for oss som har vært ved F.T.L. så lenge - se dig om og du må være enig. Forövrig kunne det være meget fristende å forandre den setningen slik at den vilde passe til norske forhold, men jeg skal heller referere til en annen gammel setning når jeg ser at Pan begynner å legge sig bort i saker han ikke kjenner til, og det er !

"Skomaker bli ved din lest".

L.J.

BREV TIL REDAKTÖREN.

Lille Norge, Ont.

26 September 1944.

Til
Redaktören i Lille Norge Avisen,
Ltn. E. Severud,
Lombard Street,
Toronto.

Vedlagt oversendes en artikkel, svar til Pan på halen til artikkelen "Melken söt å drikke", som bedes inntatt i neste Lille Norge Avis.

Dette svar må absolutt komme inn, da det er meget aktuelt, nettop av den grunn at "Pan" umulig kan kjenne til forholdene i Lille Norge og er således ikke orientert.

Videre skal jeg gjöre herr Redaktören opmerksom på at jeg har mottatt klager over at f. eks. tegninger som er sendt Lille Norge Avisen ikke kommer inn. Det gjelder også artikler. Man er tidligere opfordret til å skaffe stoff til avisen, men da bör det også komme inn når der sendes noe, og ikke bare gå i papirkurven.

Redaksjonen bör ha sin opmerksomhet henvendt på at hovedtygnden av F.T.L.'s personell er i Lille Norge, og disse må ha et visst krav på spalteplass, og spesielt når stoffet er aktuelt.

For al del ikke la Lille Norge Avisen bli monoplisert.

A. Sperre

Formann for tillidsmanns-
utvalget.

TIL FORMANNEN FOR TILLITSMANNS-UTVALGET A. SPERRE.

Deres brev kom på et meget beleilig tidspunkt da det gir anledning til å fremkomme med en del oplysninger som forhåpentlig vil forebygge mulige misforståelser i forbinnelse med utgivelsen av "Lille Norge Avisen".

Det har nok sin riktighet at en del tegninger og artikler har funnet veien til papirkurven, men ikke altid så skånsellöst som Deres brev later til å antyde, og heller ikke har antallet, i det siste halvår, været större enn at de kasserte tegninger og artikler kan tælles på fingrene. Et par av de kasserte artikler var glimrende, men berörte desværre tjenesteanliggender på en, efter censors mening, uheldig måte (alle artikler, vers eller tegninger som berörer tjenesten på en ikke helt ufarlig måte fremsennes til censor i. e. Oberstlöytnanten eller F. T. L.'s Juridiske Rådgiver). Såfremt disse artikler ikke var innsendt anonymt kunne forfatteren med letthet ændret teksten

tilstrækkelig for å passere censor. Uten avsennerens navn har redaksjonen ingen vei å opnå forbinnelse med forfatteren og uten hans samtykke kan en vanskelig foreta ændringer i et manuskript. Forfatteren av en annen artikkel förte unektelig en god penn, men hans syn på livet, flygevåpenet, krig og fred og verden i sin almindelighet var så bittert at han, så å si, spydde edder og galde, og neppe nogen vil forlange at redaksjonen skal senne denslags videre til læserne når forfatteren ikke vil vedkjenne sin egen artikkel. Vi har forresten en mistanke om at han er på diett og tar svovel tabletter för frokost.

En samling lyriske dikt har vi fremdeles liggende i skuffen, men da "Lille Norge Avisen" neppe egner seg som forlægger mener vi at O. H. bör henvende seg til Aschehoug, efter hjemkomsten til Norge, som ganske sikkert vil ta imot ham med åpne armer. Vi skal nöie oss med å anmode O. H. om å senne inn nyheter og historier fra leiren, som han tidligere har gjort, og han vil altid finne "Lille Norge Avisen" en takknemlig mottager.

Löytnant Neumann sendte inn et par dikt, nu isommer, fra en av nyankommerne fra Sverige. Vi er enig med löytnanten at tankegangen i versene tilkjennegir en dypfölt patriotisme, og vi er også enig med löytnanten at versene bör omskrives litt, med forfatterens tillatelse, för de går i trykken. Det tar litt tid, men det kommer nok.

Nogen få, svært få artikler gikk, uten pardon, i papirkurven. Slikt er ikke til å unngå!

En ualmindelig flink tegner, en fenrik i Ferry Command, sendte i forrige måned en mesterlig skisse vi gjerne vålde hat inn, men censor sa NEI. Vi baklager, men vi håper på mere fra samme kilde (ikke fra censor, altså!). Det er forresten den förste og eneste tegning som er kassert av censor. Tre-fire andre tegninger fandt straks veien til redaksjonens papirkurv. Hvorfor? Jo, jeg skal betro Dem en

hemmelighet, Sperre! tegnerne kunne ikke - tegne! Vi forlanger ikke fremragende kunst, men det å kunne tegne er det bare en mening om - enkelte kan, andre kan ikke! Og når redaksjonen ber om tegninger til avisen er anmodningen naturligvis rettet til dem som kan; Korporal Aaeng, K-soldat R. G., Sersjant O. F., Flysoldat Bjerke, Korporal Roschberg, Fenrikken i Ferry Command og alle de andre i Flygevåpenet som har et naturlig anlegg for tegning. De, Sperre, som formann i tillitsmannsutvalget, er sikkert enig med meg når jeg sier at våre soldaters intelligens nivå står såvidt höyt at vi ikke skal by dem ting som hörer hjemme i en barnehave. Vi skal strekke oss langt, men ett sted må grænsen trekkes.

Med hensyn til Deres råd om ikke å la "Lille Norge Avisen" bli monopolisert kan jeg forsikre Dem om at Deres frykt er ubegrunnet. Nettopp for hovedtyngden av F. T. L.'s personell er det avisen eksisterer og spalteplass er det nok av for dem som kan, og vil, skrive eller tegne.

Da De selv nu er medlem av aviskomiteen vil det sættes stor pris på om De gjör hvad De kan for å bringe avisen mest mulig aktuelt læsestoff.

Toronto 9de oktober 1944.

Redaktören.

- -

F.F.K. har i skriv av den 28-9-44 meddelt at Löytn. 272 Kåre Stenwig er blitt tildelt Bar til D. F. C., med följende Diplomtekst:

"This Officer has participated in 52 sorties throughout which he has shown great tenacity, initiative and devotion to duty. Captain Stenwig's exceptional skill as a bomb aimer has proved a source of inspiration to his crew and has contributed largely to the successes achieved."

BIDRAG TIL

"LILLE NORGE AVISEN'S"

NOVEMBER NUMMER

BEDES TILSENDT

FOTO-TRYKK

INNEN 10DE NOVEMBER.

Red.

ROYAL NORWEGIAN AIR FORCE
TRAINING CENTRE
PRINTING DEPT.
TORONTO, ONT. CANADA.

The Spirit of Norway

G. M. Gathorne-Hardy

As by my Berkshire stream I stand,
This summer eve, with rod in hand,
And watch the high-poised trout, that feed
Beside the waving trails of weed,
The fragrance of the flowering may
Pervades the sense from far away ;
The drifting eddies pause to seize
Reflected emeralds from the trees,
Wheeling reluctant, passing slow,
As loth such treasures to forgo ;
The kingfisher, a transient gleam
Of jewelled beauty, lights the stream
With hints of heaven, then darts from sight
Ere the slow brain records his flight ;
On every side, the birds prolong
Their grand orchestral evensong,
And the low sun, from skies serene,
Gilds with mild rays the grasses green.
The witchery of the scene and hour
Binds me with spells of such a power
That, though with ceaseless roar on high
Our winged defenders throng the sky,
In my charmed ears their murmurs cease,
And all the world seems lapped in peace.

Then, as that gentle influence
Lulls to repose my drowsing sense,
Comes to my mind, as in a dream,
The memory of a different stream.
Recalling many a blissful year,
Norway's loved dales and fells appear,
And Driva's flood tumultuous flows,
Full-fed with Dovre's melting snows,
With fiercely swirling waters poured
Through foaming rapids to the fjord,
Her current's swift unbridled course
Exerting that tremendous force
Which helps the captive fish to steal
The shrieking fathoms from the reel—

A true Norwegian, stout of will,
Betrayed and bound, but fighting still !

On either hand, the mountains rear
A giant wall, abrupt and sheer ;
In one proud sweep their height they show,
Towering immense from sea to snow.
The torrents from the summit flung
Like threads of gossamer are hung,
Nor ever to the vale descend
But high in air they fray and end.
Imprisoned in that rocky pen
Lie dwarfed the scattered homes of men ;
Their weathered timbers, old and hard,
Roofed with green turfs of living sward,
Seem but a boulder mid the rest
Of fragments tumbled from the crest.
In all the long defile is shown
No clustered hamlet, but alone
In such prodigious rifts confined
Man lives sequestered from his kind.

In such a scene, the mould we trace
Which cast the genius of the race,
In forms which held unchallenged sway
From history's dawn to yesterday ;
And still survive—too deep impressed
For centuries in every breast—
Refractory to the upstart reign
Of motor car and aeroplane,
Annihilating space, to span
The gulfs dividing man from man.
Industrial science, which can bind
The torrent's might to serve mankind,
Has not effaced that instinct's brand,
Stamped for long ages on a land
Where men have found, from age to age,
A patriarchal hermitage,
And man, remote from fellow man,
Must self-sufficient work and plan ;
Well skilled in all the varied tasks
A life so isolated asks ;
Like Crusoe, on his desert isle,
Resourceful, wise and versatile.

In dales thus parted each from each,
Diverse in custom and in speech,
It seems that nature must defy
A nation's call to unity,
And nurse, in every sundered glen,
No state, but individual men.
Nay, was not such the Norway seen
In vision by dark Halvdan's queen,
To whom her nation's destiny
Was shown in likeness of a tree ?
The trunk was red with civil strife,
Only the branches held the life,
Whose strange white stems, of silvery sheen,
Wore a rich robe of foliage green.

So might it be, but favouring heaven
Some compensating gifts has given :
Firstly—a land whose beauties prove
So fit to wake her people's love
Where'er he dwells, the Norseman's heart
Is fired to play a patriot's part :
A land which does not only boast
The splendour stern of fjords and coast,
But pastoral uplands, where the cows
Around their quiet sæters browse,
And cornfields, where the peasant leaves
Impaled on stakes his gathered sheaves,
And lovely woods, whence children bring
The blue anemones of spring,
And where in autumn there are spread
Carpets of berries ripe and red,
Where slender birch-trees queen the glade,
In their white bridal robes arrayed :
There the tall elk his thirst may slake
In many a pine-enshaded lake,
While close-cropped rowan-shoots betray
The pasture where he loves to stray,
And aspens light their funeral flame,
The death of summer to proclaim.
What wonder scenes like these inspire
The poet's pen, the minstrel's lyre,
Whose songs are heard, whose music calls
Beyond each dale's estranging walls,

And all these separate charms express,
To wake a nation's consciousness.
There too some giant weaver's hand
Has knit so closely sea and land—
Ranged in so rare a warp and weft
Isles, channels, fjords and mountains cleft—
That, like their sundered streams, which glide
To meet at last in ocean's tide,
Men, where its liquid pathways wind,
A wider brotherhood can find,
And ocean seems, where'er they roam,
Their nation's highway and its home.

But most—this life, which bids a man
In sovereign isolation plan,
And follow promptings of his choice
Disturbed by no intruding voice,
Implants in each Norwegian breast
One instinct which outweighs the rest :
One common trait in all we see,
One ruling passion—Liberty !
Touch but their freedom, and you find
A nation with a single mind.

Nor is this freedom they have sought
To wild, anarchic licence brought,
Since, trained in ordered life, they saw,
As complement of freedom—law :
Their trusted guardian, and the shield
Protecting each ancestral field.
Law, frankly mooted, fairly made,
Is loved, respected and obeyed.

Such were the men, when Harald planned
To weld a kingdom from the land :
Blind to a nation's birth, they saw
The threat to customary law,
And o'er the seas their keels they steered,
To scape the tyranny they feared.
No fabled Eldorado's gold
Lured from their homes those seamen bold ;
No quest of ease or plenty drew
From dale and fjord each venturous crew ;
A barren isle in arctic snows—
Such was the refuge that they chose ;

Braving strange seas and wintry gales,
Freedom the lodestar of their sails.

Such too—when, worsted in the field,
Denmark essayed, by contract sealed,
To pass, like thralls, Norwegian folk
Unwilling to an alien yoke—
The men who splashed through Eidsvoll's thaws,
To frame a sovereign people's laws,
Confronting Europe's mightiest Powers
With the proud claim—our fate is ours!
Such men again, when Sweden's pride
The liberty they claimed denied,
Broke from a neighbour's galling chain,
And took their sovereignty again.
Such still the men, when German might
Stole, like a thief, through peaceful night,
And on their slumbering towns from far
Burst in full panoply of war.
The base dishonouring terms they spurned,
Scattered and few, to bay they turned;
Unarmed, unsummoned, to the fray
From separate homes they found their way,
And, standing in united pride,
Those mighty armaments defied.
And when, abandoned and alone,
By weight of numbers overthrown,
They that had fought were forced to yield,
The men of peace relieved the field.
Teacher and scholar, lawyer, priest—
Their bold resistance has not ceased.
Imprisoned, tortured, scourged and slain,
The desperate fight they still maintain;
And weakening foes with dread behold
A front unbroken as of old.

Thus Norway, if her sons are prone
To ponder singly and alone—
By slight parochial issues rent,
On individual aims intent—
At every crisis of her fate
Rises united, strong and great,
And renovates, from age to age,
Her people's common heritage,

Since, like her streams, their spirit trends
By separate roads to common ends.

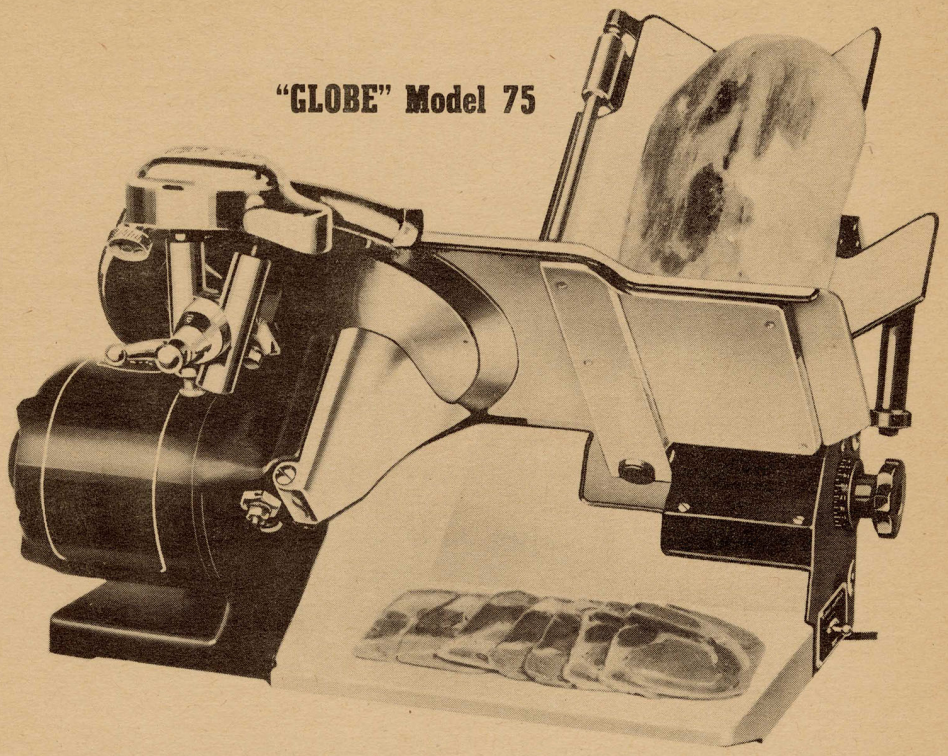
With such examples, old and new,
In clearer light we come to view
Queen Ragnhild's vision, and to see
With new significance her tree.
What though the tortured trunk be red
With patriot blood by murderers shed ?
Still from deep roots her sap she draws,
Firm based on self-created laws ;
From that rich source with life supplied,
She spreads her verdant branches wide,
To distant lands across the sea,
Beyond the reach of tyranny,
Her silvery stems in triumph waved,
White with the salt of oceans braved.

Grow on, grow on, thou noble tree,
Type of the spirit of the free !
Rise from the soil erect and proud ;
Pierce thy dark canopy of cloud.
So have I seen some northern dale
Ceiled with the mist-bank's lowering veil,
And walled with broken screes, which held
Nought of the grandeur of the fjeld :
Yet did one leave the dismal sight
Of that grey prison for the height,
And dare dim paths that up the hill
Led steep and rough, but higher still,
A moment came, when all the night
Of fog was shattered into light,
And, bathed in sun, the upland wide
Swam on a white aërial tide.
Climb then, bold spirits, to your goal,
Though round the track the darkness roll ;
Up the rough pathway, blind and steep,
Your faithful course in patience keep :
So shall you, toil and peril past,
Reach a transfigured land at last ;
From gloom and danger bursting through
To the bright future waiting you.

GLOBE GRAVITY FEED

AMERICA'S MOST POPULAR SLICER

"GLOBE" Model 75

In the GLOBE slicer, the food to be sliced is placed upon an inclined feed chute. It advances automatically, by the force of gravity, each time a slice is removed.

This simple, patented feature eliminates the necessity of feeding by means of spring pressure plates, clamps, or automatic mechanism. Gravity Feed is simpler, faster and more reliable.

GLOBE MASKIN
Pildammsvægen 1,
Malmø, Sweden.

MR. VIKTOR ÖSTHAGEN
Nordbygt. 5.
Oslo, Norway.

SINGER & IRMAO, LTDA.
Av. Rio Branco, 9
Rio De Janeiro, Brazil.

K. HERUD Y CIA, LTDA.
Casilla 2211
Santiago, Chile.

H. BERRY & CO.
568–580 Collins St.
Melbourne C. I., Australia.

GRAVITY FEED SLICING MACHINE CO., LTD.
20 Hammer Copse Road
Haslemere, Surrey, England.

GLOBE SLICING MACHINE CO., INC.

STAMFORD, CONN.

UNIFORMS—GREATCOATS

TAILORED TO
PERSONAL MEASUREMENTS

The Men's Shop in EATON'S uptown store offers a made to order service that is second to none. The skill and precision of our master tailors has gained the "shop" an enviable reputation in military circles the globe over.

MEN'S SHOP
EATON'S · COLLEGE STREET

EATON'S - COLLEGE STREET